

„UE vrea ca Moldova să avanseze în procesul de reformare a Justiției, continuând reforma Ministerului de Interne, iar lupta împotriva corupției să fie intensificată”

Dirk Schuebel,
Șeful Delegației UE în Republica Moldova, Ambasador

REFORMA PE SCURT

Șefii secretariatelor instanțelor vor fi instruiți în trei etape

50 de șefi ai secretariatelor instanțelor judecătorești din Moldova vor participa în perioada 25 martie – 25 iunie 2013 la cursuri de formare inițială în cadrul Institutului Național al Justiției. Șefii secretariatelor instanțelor judecătorești vor fi instruiți în trei etape: în etapa I și III, ei vor audia, timp de două și, corespunzător, patru săptămâni, diverse cursuri și seminare ce țin de specificul funcției lor, iar în etapa a II-a vor efectua un stagiu de practică de 6 săptămâni. De menționat că funcția de șef al secretariatului instanței de judecată a fost instituită anul trecut, conform modificărilor făcute în iulie 2012 la articolul 47 al Legii nr. S14-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească.

Procurorii moldoveni studiază practici europene de investigație

La atelierul „Particularități practice de activitate a echipelor comune de investigație”

În perioada 8-9 aprilie 2013 la Chișinău a avut loc un atelier de lucru cu tema „Particularități practice de activitate a echipelor comune de investigație”, în cadrul căruia mai mulți procurori din țară le-au fost aduse la cunoștință practici europene utilizate în cadrul urmăririi penale în cauzele ce vizează crima organizată transfrontalieră. Experții atelierului de lucru: Camelia Stoina și Olga Vrinceanu din cadrul Direcție de combatere a crimei organizate și terorismului din România (DIICOT), Thomas Lamiroy și Ariane Lambriets - Procuratura Federală a Belgiei și Anna Baldan – Eurojust (Unitatea Europeană de Cooperare Judiciară) au menționat că echipele comune de investigație pot soluționa mai rapid cauzele penale ce vizează activitatea infracțională în mai multe state a unei persoane sau a unui grup de cetățeni. Evenimentul a fost organizat de Procuratura Generală a Republicii Moldova în colaborare cu DIICOT România, Procuratura Federală a Regatului Belgia și Eurojust.

Potrivit Consiliului Superior al Magistraturii, în anul 2012, instanțele de fond au încheiat în prima instanță

10574

cauze penale,
cu 547 cauze mai multe
decât în anul 2011.

Producerea acestei pagini a fost posibilă datorită suportului generos din partea poporului american prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), în cadrul Programului de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept (ROLISP). Conținutul acestui material ține de responsabilitatea Asociației Presei Independente (API) și nu reflectă în mod necesar viziunea USAID, a Guvernului Statelor Unite sau a ROLISP.

Judecătorii din Moldova ar putea primi salarii majorate, cuprinse între 10 mii și 17 mii de lei

Acest lucru se va întâmpla dacă Parlamentul va aproba un proiect de lege privind salarizarea judecătorilor, elaborat de Președinția Republicii Moldova. Acest document prevede majorarea treptată a salariilor judecătorilor, din 2013 până în 2015, în funcție de categoria instanței de judecată de care aparțin și de vechimea în muncă a acestora. Experții menționează, însă, că majorarea salariilor trebuie să fie condiționată de ridicarea gradului de responsabilitate a magistraților față de calitatea actului de justiție.

La ora actuală, judecătorii sunt salariați conform Legii nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar. Potrivit acestei legi, judecătorii Curții Supreme de Justiție ridică lunar un salariu de 6000 lei, cei din cadrul curților de apel - 5200 lei, iar judecătorii de la celelalte judecătorești au salariile de funcție în sumă de 4200 de lei. Potrivit Serviciului de presă al Președinției Republicii Moldova, condițiile actuale de salarizare a judecătorilor nu corespund statutului lor și volumului mare de dosare examinate lunar, iar majorarea salariilor acestora, precum și impunerea unor criterii exacte de calculare a acestora, va contribui la menținerea integrității magistraților.

Unii judecători vor avea și sporuri salariale

Potrivit proiectului de lege elaborat de Președinție, judecătorii din Republica Moldova vor ridica, lunar, lefurile cuprinse între 3 și 5 salarii me-

dii pe economie (conform Biroului Național de Statistică, câștigul salarial mediu din economia națională în anul 2012 a constituit 3477,7 lei). Magistrații care dețin și funcții de conducere în sistemul judecătorec ar putea beneficia și de sporuri de până la 20% din salariul de funcție. Mărirea salariului de funcție al magistraților va depinde de nivelul instanței judecătorești unde aceștia își desfășoară activitatea. Astfel, potrivit proiectului de lege, judecătorii de la Curtea Supremă de Justiție și cei de la Curtea Constituțională vor avea salarii cuprinse între 4,8 și 5 salarii medii pe economie; cei de la curțile de apel și judecătorii-asistenți de la Curtea Constituțională vor ridica lunar salarii echivalente cu 4,0-4,3 salarii medii pe economie, iar cuantumul salariilor judecătorilor din cadrul celorlalte instanțe de judecată din țară va fi de 3,0-3,5 salarii medii pe economie. De asemenea, președintele Curții Supreme de Justiție, președintele Curții Constituționale și președintele Consiliului Superior al Magistraturii vor beneficia de un spor de 20% din salariul de funcție. Cuantumul sporurilor salariale ale președinților curților de apel și a vicepreședintelui Curții Supreme de Justiție va fi de 15% din salariul de funcție a acestora. La rândul lor, președinții judecătoriilor și vicepreședinții curților de apel ar putea beneficia de un spor salarial de 10%, iar 5% din salariu va constitui sporul vicepreședinților judecătoriilor.

Salariile majorate trebuie meritare

Proiectul de lege privind majorarea salariului pentru judecători se află acum în Parlament, după ce anterior a fost avizat de Consiliul Su-

perior al Magistraturii și de Curtea Supremă de Justiție. Sergiu Sârbu, vicepreședintele Comisiei parlamentare juridice, numiri și imunități, afirmă că acest proiect de lege încă nu a fost examinat de către Comisia juridică. „Probabil, judecătorii vor trebui să mai aștepte, fiindcă acest document trebuie să conțină și avizul Guvernului până la votarea lui în prima lectură”, explică Sergiu Sârbu.

Lilia Carasciuc, directorul executiv al Transparency International – Moldova și președinta Alianței Anticorupție, salută majorarea salariilor judecătorilor, însă afirmă că sistemul judecătorec trebuie mai întâi curățat de toți magistrații corupți. „Desigur, un judecător are nevoie de condiții decente de viață, dar pentru a-și merita salariul majorat, el trebuie să respecte toate normele de etică, de integritate și de profesionalism care îi sunt cerute. Dacă nu se supune acestor principii, atunci magistratul trebuie exclus din sistem”, afirmă Lilia Carasciuc.

Potrivit Consiliului Superior al Magistraturii, în anul 2012, media lunară pe țară de dosare aflate în examinarea unui judecător a constituit 52,7 dosare, inclusiv:

Pentru judecătorii de la:	
Judecătoriile de drept comun	61,4 dosare
Curțile de Apel	42,7 dosare
Curtea Supremă de Justiție	23,1 dosare
Judecătoria Comercială de Circumscripție	12,4 dosare
Judecătoria Militară	4,3 dosare

Justiția din biroul judecătorului

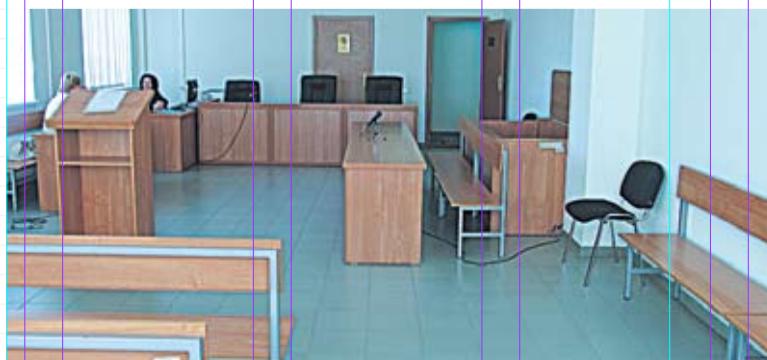
Multe instanțe de judecată din Republica Moldova se confruntă cu problema lipsei spațiului pentru efectuarea actului justiției. Din această cauză, ședințele de judecată se desfășoară în birourile judecătorilor, în loc de sala de ședință. Potrivit Raportului de evaluare a instanțelor judecătorești din Moldova, în 12 instanțe de judecată starea spațiilor din interiorul clădirilor este foarte bună, în opt clădiri interiorul este în stare bună, în 17 clădiri starea interiorului a fost apreciată ca fiind satisfăcătoare, iar în alte 12 judecătorești interiorul este în stare nesatisfăcătoare.

La 9 aprilie curent, la judecătoria sectorului Buiucani din municipiul Chișinău erau planificate 15 ședințe de judecată. Nici unul din aceste procese nu s-a desfășurat în sala de ședință, iar participanții așteptau în fața birourilor judecătorilor ca să fie chemați de către magistrați. Or, anume în birourile judecătorilor au avut loc toate cele 15 ședințele de judecată. Președintele Judecătoriei Oleg Sternioală afirmă că instituția pe care o conduce are o singură sală de ședință pentru procese de judecată, însă nici ea nu este echipată corespunzător. „În cadrul Judecătoriei Buiucani sunt angajați 22 de judecători. Este bine ca pentru acest număr de magistrați să fie cel puțin cinci săli

Participanții la procese așteaptă la ușile birourilor judecătorilor de la Judecătoria Buiucani unde au loc ședințele de judecată

de ședință, unde ar putea să se desfășoare procesele de judecată. Problema spațiului pentru judecătoria noastră este una catastrofală și nu știu dacă va fi rezolvată în curând”, susține Oleg Sternioală.

Sală de ședință renovată la Judecătoria Comrat.

Clădirile instanțelor, după standardele sovietice

În situația judecătoriei Buiucani se află mai multe instanțe de judecată din țară. Astfel, potrivit Raportului de evaluare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova, elaborat în cadrul Programului USAID de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept, clădirile judecătoriilor, de regulă, se împart în două categorii: clădiri vechi, construite conform standardelor sovietice de proiectare din anii 70 și clădiri care nu au fost proiectate pentru a servi drept instanțe de judecată însă, ulterior, au fost puse la dispoziția acestora. În studiu se arată că din 49 de judecătorești evaluate din țară, doar în 12 instanțe, starea spațiilor din interiorul clădirilor este foarte bună (sălile de judecată sunt dotate cu echipamentul necesar, birourile judecă-

torilor sunt renovate, există spații rezervate publicului, personalului judecătorec și deținuților). Aceste instanțe sunt: Curtea de Apel Bender; Curtea de Apel Comrat; Judecătoriile din Bender, Basarabeasca, Cantemir, Ceadir-Lunga, Dondușeni, Leova, Nisporeni, Rezina, Strășeni și Telenești. La celălalt pol, cu o stare nesatisfăcătoare a interioarelor sunt următoarele 12 judecătorești: din sectorul Ciocana, municipiul Chișinău, din orașele Taraclia, Șoldănești, Orhei, Florești, Fălești, Drochia, Briceni, Cimișlia, Ștefan Vodă, Judecătoria Militară și Judecătoria Comercială de Circumscripție.

Constantin Bragoi, directorul Departamentului de Administrare Judecătorească (DAJ), recunoaște că lipsa de spațiu este o problemă pentru multe instanțe din țară și afirmă că aceasta nu poate fi rezolvată într-un timp scurt. „În fiecare an, este planificată renovarea a câtorva judecătorești. În anul curent, au fost aprobate 29 milioane 668 mii lei, inclusiv 22 milioane 649 mii lei au fost prevăzute pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției. Sursele aprobate vor fi utilizate pentru renovarea clădirilor administrative, inclusiv a sălilor de judecată în 19 instanțe judecătorești din țară”, ne-a declarat directorul DAJ.

Lilia Zaharia